

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 22 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5982

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt na Majni.

Postupak za spravljanje aco-boja.

Prijava od 13. marta 1928.

Važi od 1. avgusta 1928.

Traženo pravo prvenstva od 21. marta 1927. (Nemačka).

Do sada se kao diaco-komponente za spravljanje aco-boja na predelu još nisu upotrebjavali dihalogen-supstitucioni proizvodi m-toluidina. Nađeno je, da se aco-boje koje se dobijaju kombinovanjem ovih baza sa jedinjenjima koja se mogu kuplovali, kao na pr, aril-amida 2-3-oksi-naftoe kiseline, odlikuju poslojanošću prema alkalijama, hloru, a naročito prema svetlosti.

Boje se mogu spraviti na uobičajeni način bilo na predelu ili za sebe ili na kakvom supstratu.

Primeri:

1. 50 gr dobro iskuvanog pamučnog prediva tretira se $\frac{1}{2}$ sata osnovnim rastvorom zatim voda ukloni cedenjem ili centrifugiranjem, pa se u diaco rastvoru oboji 1 minut. Posle dobrog ispiranja sapuni se u ključalom stanju i ispira.

Osnovni rastvor:

4,5 gr 4-hlor-2-anizid-2-3-oksi-naftoe-kiseline 9 cm³. natriumovog turorskog crvenog ulja 50%-nog 11,25 natrium-hidroksida 34° Bé rastvorenog u vreloj vodi i rashlađenog sa 50°C od prilične 4,5 cm³ formaldehida 30%-nog dopunjeno sve na jedan litar.

Kupatilo za izazivanje:

3,52 gr 1-amino-2-4-dihlor-3-metil-benzola.

Zamesa se sa malo vode i sa 5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Bé, pa se na porcije dodaje.

1,44 gr rastvorenog natrium-nitrita.

Pošto je diacoliranje dovršeno neutrališe

se sa 4 gr natrium-acetata i dopuni na jedan litar.

Boja predstavlja svetu šarlah boju koja je postojana prema alkalijama hloru i na svetlosti.

2. Osnovni rastvor:

2,5 gr 2-naftalida 2-3oksi-naftoe kiseline.

5 cm³ natriumovog turorskog-crvenog ulja 50%-nog.

7,5 cm³ natrium-hidroksida 34° Bé rastvore se u vreloj vodi.

Posle hlađenja doda se

2,5 cm³ formaldehida i dopuni na 1 litar.

Kupatilo za izazivanje:

3,52 gr 1-amino-4-6-dihlor-3-metil-benzola zamese se sa

5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Bé i sa malo vode i postepeno doda

1,44 gr rastvorenog natrium nitrita i leda.

Pošto je diacoliranje završeno neutrališe se sa:

4 gr. natrium-acetata i dopuni na jedan litar.

Boja predstavlja svetu crvenu boju, postojanu prema alkalijama i na svetlosti.

3. Osnovni rastvor:

4,5 gr 2—5 — dimetoksi 1 animid-2.3 oksi naftoe kiseline

9 cm³ natriulovo tursko-crveno ulje 50%-no

11,25 cm³ natrium-hidroksid 34 Bé rastvore se u ključaloj vodi i posle hlađenja doda se

4,5 cm³ formaldehida 30%-ni i dopuni na jedan litar.

Kupatilo za razvijanje:

3,52 gr 1-amino-4,6 di-hlor-3-metil benzol
Zamese se sa malo vode i sa
5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Bé
pa se postepeno doda

1,44 gr rastvorenog natrium-nitrita i leda.
Posle završenog diacotiranja neutrališe
se sa:

4 gr natrium-acetata i dopuni na jedan
litar.

Boja predstavlja osrednje crveno dobre
postojanosti prema alkalijama a odlične
prema svetlosti.

Zameni li se u osnovnom rastvoru ovog
primera sa 4-anizididom-2-3-oksi-naftoe ki-
seline, onda se dobija crvena boja, koja
ima odličnu postojanost prema svetlosti.

4. Osnovni rastvor:

4 gr 5-hlor-2-anizidid-2,3-oksi-naftoe ki-
seline

8 cm³ natriumovog turskog-crvenog-ulja
50%-no

10 cm³ natrium-hidroksid 34° Bé rastvore
se u ključaloj vodi.

Posle hlađenja doda se

4 cm³ formaldehida 30%-ni i dopuni na
jeden litar.

Kupatilo za izazivanje:

3,52 gr 1-amino-4,5 dihlor-3-metil-benzol
zamese se

5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Bé
i sa malo vode, tome se doda nešto le-
da i

1,44 gr rastvorenog nitrita, polako do-
dayan.

Pošto je diacotiranje završeno neutrališe
se sa 4 gr natrium-acetata i dopuni na je-
dan litar.

Boja je jasna, žućkasta šarlah boja, koja
je postojana prema alkalijama, hloru i na
svetlosti.

5. Osnovni rastvor:

4,5 gr 2-5 dimeloksi-1-animid-2,3-oksi-na-
ftoe kiseline

9 cm³ natrium-hidroksid 34° Bé rastvore
se u ključaloj vodi i posle hlađenja doda
4,5 cm³ formaldehida 30% i dopuni na

1 litar

Kupatilo za izazivanje:

3,52 gr 1-amino-2,5-dihlor-3-metil-benzol
zamese se sa

5,2 cm³ hlorovodonične kiseline i nešto
vode pa se doda nešto leda i

1,44 gr rastvorenog natrium-nitrita.

Posle svršenog diacotiranja neutrališe

se sa 4 gr natrium-acetata do neutralne re-
akcije na kongo i dopuni na 1 litar.

Boja predstavlja postojanu na svetlosti i
dosta postojanu prema alkalijama, mrko
nerandžastu boju.

6. Osnovni rastvor:

4,5 gr 5-hlor-2-toluidida-2,3-oksi-naftoe ki-
seline rastvore se sa

9 cm³ natriumovog crvenog ulja 50%-no i

9 cm³ natriumhidroksida 34 Bé i po do-
datku ključale vode, zatim se rashladi i
doda

4,5 cm³ formaldehida. Rastvor se dopu-
ni do

1000 cm³

Kupatilo za izazivanje:

5,3 gr 1-amino-4,5-dibrom-3-metil-benzol,
zamese se sa

5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Bé
i sa malo vode, doda led i

1,44 gr rastvorenog natrium nitrita.

Posle završenog diacotiranja neutrališe
se sa natrium-acetatom do neutralne rea-
kcije na kongo i dopuni do jedan litar.

Boja predstavlja jasnu šarlah boju, koja
je postojana pri kuvanju u ceđi i dobro po-
stojana na svetlosti.

7. Osnovi rastvor:

4,5 gr 1-naftalida-2,3-oksi-naftoe kiseline

9 cm³ natriumovog turskog crvenog ulja
50%-no

11,25 cm³ natrium-hidroksida 34° Bé ra-
stvore se u ključaloj vodi posle hlađenja
doda

4,5 cm³ formaldehida 30%-ni

Rastvor se dopuni do jedan litar.

Kupatilo za izazivanje:

5,3 gr 1 amino-4,6-dibrom-3-metil benzol
zamese se sa

5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Bé
i nešto vode, doda led i

1,44 gr rastvorenog natrium-nitrita.

Posle izvršenog diacotiranja neutrališe se
sa 4 gr natrium-acetata do neutralne reak-
cije na kongo i dopuni na jedan litar.

Boja prestavlja plavičasto crvenu boju,
koja je dobro postojana na svetlosti i do-
bro postojana pri kuvanju u ceđi.

Patentni zahtev:

Postupak za spravljanje aco-boja, nazna-
čen time, što se diaco-jedinjenja dihalo-
gen-3-amino-1-toluidina kupljuju (vezuju) sa
jedinjenjima, koje su za to sposobna i ko-
ja idu na vegetabilno vlakno, kao na pr.
aril-amidi 2,3-oksi-naftoe kiseline.